

Het cohousingproject *De Okelaar* toont de kracht van samenwerking. Door samen te verbouwen, kon dit project doorgedreven ecologische keuzes maken tegen zeer lage kost. De grootte van het project maakt dat de kaart van ecologische renovatie volop getrokken kan worden met ruimte voor experiment. Deze woning ontving een eervolle vermelding van de Ecobouwersjury.

Samen bereik je meer

Mia en Joost zijn de initiatiefnemers van *De Okelaar*. "Toen we elkaar in 2008 ontmoetten, bleek al gauw dat we een oude gemeenschappelijke droom hadden: een samenwoonproject opstarten. Drie jaar lang bezochten we tal van voorbeelden om ons te inspireren. De pijlers die we wilden waarmaken, kregen vorm: ecologisch, sociaal, spiritueel. Eens de basislijnen helder waren, duurde het niet lang meer voor we onze plek vonden: *De Okelaar* in Wolvertem."

Nieuwe bestemming

Een mooie site met een oud klooster daterend van 1870, een lagere school van 1905 en een kleuterschool

van 1962. Mia en Joost renoveren al deze gebouwen met veel zorg, zonder de volumes uit te breiden. Op een terrein van 30 are komen er 23 woningen, 6 gastenkamers en een groot multifunctioneel paviljoen dat dienst zal doen als sociaal centrum. "Door samen te werken met 23 bouwers, bereik je een schaalgrootte die het toelaat om materialen goedkoper in te kopen. Aannemers kunnen efficiënter werken. Als groep waren we in staat om werknemers in dienst te nemen, dat is goedkoper dan zelfstandige aannemers. Daarnaast hebben we zoveel mogelijk zelf gedaan. Gelukkig hebben een aantal leden van onze cohousinggemeenschap al heel wat ervaring met bio-ecologisch bouwen. Bovendien organiseerden

we een aantal werkkampen en regelmatig krijgen we vrijwilligers over de vloer. Zo hebben we één van de goedkoopste cohousingprojecten in België kunnen realiseren, waardoor we een goede sociaal-economische mix hebben onder de bewoners.”

Ecologische experimenten

Tijdens de bouw werden geen toegevingen gedaan op ecologisch vlak, integendeel, er was ruimte voor experiment. “De bepleistering van onze achtergevel is een leempleister van eigen receptuur: een bio-chape op basis van grof zand, kalk en gehakseld stro. De groendaken op 45 graden dakhelling zijn uniek.” Eén jaar na plaatsing van de daken is het helaas duidelijk dat er bijsturing nodig is.

De oude dubbelsteense bakstenen muren werden ingepakt in een dikke isolatieschil van houtwol en hout aan de buitenkant. De bakstenen zorgen ervoor dat er geen grote temperatuurschommelingen ontstaan. Een micro-warmtenetwerk verbindt alle woningen met een watervat van 5 m³. “Efficiënte houtkachels verwarmen het water van dat vat met lokale biomassa, zoals afvalhout van op de site. Later zullen we overschakelen naar pellets van Ecopower.” De zon helpt een handje via het zon-

Het Koevoetrapport

Ook hier is het concept een goed uitgangspunt. De vraag is of je in een bouwproject moet experimenteren, met alle risico's van dien. Het is niet duidelijk in hoeverre die keuzes technisch en ecologisch onderbouwd zijn. Trouwens, er bestaan bewezen technieken waarmee je een groendak van 45° kan aanleggen, maar dat zijn geen goedkope oplossingen.

necollectorveld van 62 m². “Op een ander dak komen er pv-panelen in samenwerking met *cvba Denderstroom* in Aalst, een lokale energiecoöperatie. Op lange termijn zullen we proberen zelf al onze energie op te wekken. Als ecologische gemeenschap is ons ultieme doel om zelfvoorzienend te zijn.”

Voor de ventilatie koos het cohousingproject voor een decentrale opstelling met warmteterugwinning, in plaats van centrale balansventilatie. “Heel wat goedkoper, en zo vermijden we vele ventilatiebuizen door de woningen.” Elke woning kreeg maar liefst drie waterleidingen: koud water, warm water en regenwater. “Omwille van de groendaken komt er te weinig regenwater in het vat terecht. We krijgen regenwater van de burens om dat probleem op te lossen. Op termijn willen we het regenwater drinkbaar maken.”

Samenleven

“We wonen met veel mensen samen, daarom hebben we zeer veel aandacht besteed aan het akoestisch comfort.” De woningen werden zijdelings van elkaar gescheiden door een dubbele leemstenen muur met daartussen een houtvezelplaat. De houten verdiepingvloeren werden opgevuld met cellulose en bedekt met een akoestische gipsvezelvloer. Consuminderen is voor de initiatiefnemers een belangrijk principe, net als delen, wat ze in de praktijk omzetten met een autodeelproject. “Ons sociaal engagement uiten we door enkele minder draagkrachtige mensen op te nemen in onze gemeenschap, als permanente medebewoner of op tijdelijke ‘kamers met zorg’. De uitwisseling, het leren van elkaar en delen met elkaar is heerlijk en verrijkend. Zelfs de botsingen, hindernissen en uitdagingen zijn dat. We kijken uit naar een geheel verbouwde en bewoonde, bloeiende Okelaar en het pad daar naartoe is zéér boeiend!”

→